

פרק אחד עשר – ראשית הגז Introduction to

Among the gifts given to **כהנים** outside of **ירושלים**, one is **ראשית הגז** (see v. 3); the first shearings from the sheep. The details of this **מצוה** are presented here.

30.11.1

135a (משנה א) → 136b (משנה ב)

1. והיה ביום ההוא יחיה איש עגלת בקר ושתה צאן: ישעיהו ז, כא
 2. ותמהר אביגיל ותקח מאתיים לחם ושנים נבלי זין וחמש צאן עשוית וחמש סאים קלי ומאה צמקים ומאתים דבלים ותשם על הקמרים: שמ"א כה, יח
 3. ראשית דגנה תירשד ויצהרד וראשית גז צאנך תתן לו: דברים יח, ד
 4. כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש לה' אלהיך לא תעבד בבכור שורך ולא תגז בכור צאנך: דברים טו, יט
 5. ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה פתרימת גרן כן תרימו אתה: במדבר טו, כ
 6. ובקצוקם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תלקט: ויקרא יט, ט
 7. והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם ואת תרומת ידכם ונדבתיכם ונדבתיכם וכלות בקרכם וצאנכם: דברים יב, ו
 8. וכתבתם על מזוזת ביתך ובשעריך: דברים ו, ט
 9. למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יקוק לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ: דברים יא, כא
 10. וזה יהיה משפט הפהנים מאת העם מאת זבחי הזבח אם שור אם שה ונתן לכהן הזרע והלתיים והקבה: דברים יח, ג
 11. ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכן שמו שם: דברים כו, ב
 12. בכורי כל אשר בארצם אשר יביאו לה' לך יהיה כל טהור בביתך לא תכלנו: במדבר יח, יג
 13. גדלים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה: דברים כב, יב
 14. דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לזרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: במדבר טו, לח
 15. כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפל הגבל ממנו: דברים כב, ח
 16. ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללהו אני ה' מקדשם: ויקרא כב, ט
 17. ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשתו עליו ונתן לכהן את הקדש: ויקרא כב, יד

- I מוקדשים – חולין – בית, but only to חולין – whether or not there is א"י, applies in and out of ראשית הגז: משנה א'
 - a Note: מתנות apply to a broader group, as they apply to both flock and herd, whether slaughtering one or many
 - i On the other hand: רה"ג only applies to sheep and only if slaughtering a large amount
 - b Discussion: exemption from מוקדשים – based on צאנך (v. 3);
 - i Challenge: without צאנך, still exempt as there is no possible scenario where מוקדשים could have ייזו
 - ii Rather: צאנך exempts co-owned with עכו"ם
- II אלעא ד' exempts co-owned;
 - a בכורים (vv. 11-12), מתנות (v. 10), מזוזה (vv. 8-9), בכורה (v. 7), פאה (v. 6), חלה (v. 5), תרומה (v. 3), ר' אלעא דבא agrees in case of (v. 13-14), מעקה (v. 15) that even though there is an indication (in each case) that it only applies to sole owners, there is another פסוק that expands (via use of the plural) to co-owners
 - i Rejection (ר' חנינא מסורא and ר' ביבי בר אביי): we see that ר' אלעא exempts partners from בכורה and from מתנות
 - ii And: ר' אלעא uses נתינה:נתינה to derive מתנות from תרומה, extending comparison to exemption in ח"ל, and to disallowing taking shearings from one year's sheep for another's, disallowing taking from one type for another and requiring some שיריים (as in תרומה and חלה);
 - 1 However: טבל and וחומש are excluded per v. 3, vv. 16-17
- III משנה ב' the amount of sheep and of the gift
 - a Amount of sheep:
 - i at least two sheep, per v. 1
 - ii at least five sheep, per v. 2
 - b Amount of wool shorn:
 - i ד' דוסא בן הרמיס: each of the five must give 1.5 מנה of wool
 - ii כ"ש: the five can give as little wool as חכמים
 - c The gift: is 5 סלעים (in יהודה – 10 סלעים in גליל) of clean wool, enough for him to make a small garment (per v. 3)
 - i If: it was dyed before giving to him – פטור
 - 1 But if: it was cleaned out first – still חייב
 - d Involvement of nonJews: if a non-Jew sold a ישראל his shearings – the ישראל is exempt
 - i Parallel: if he bought גז from another ישראל but the seller kept some – the seller is liable for רה"ג
 - 1 But if: the seller left nothing for himself – the buyer must give רה"ג
 - ii If: he had two types and sold all the dark or all the males' wool – buyer and seller must each give